

VILNIAUS UNIVERSITETO DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Mokslo kryptis/ys (kodai)	Odontologija (M 002)			
Fakultetas, Institutas, Katedra /Klinika	Medicinos fakultetas, Odontologijos institutas			
Dalyko pavadinimas	Dantų ir žandikaulių traumos			
Dalyko studijų būdas	Paskaitos	Seminarai	Konsultacijos	Individualus darbas
8 Kreditų (212 val.)	-	1 kreditas (27 val.)	1 kreditas (27 val.)	6 kreditai (158 val.)
Dalyko vertinimo būdas (vertinama 10 balų sistemoje)	Pranešimo pristatymas ir vertinimas. Pranešimas pristatomas tiksline tema, kuri derinama su koordinuojančiais dėstytojais (doktorantas turi išanalizuoti, apžvelgti ir pristatyti naujausias mokslines publikacijas, susijusias su tiksline tema). Vertinami šie aspektai: -pranešimo struktūra, apimtis, vizualiai pateikiamos medžiagos kokybė (2 balai); -aiškus žinių pristatymas, argumentacija, probleminių klausimų iškėlimas (2 balai); -išvadų pristatymas ir analizė (2 balai); -klinikinės rekomendacijos, įrodymais pagrįsti teiginiai (2 balai); -diskusija, klausimų valdymas (2 balai). Minimalus įskaitomas balas – 5.			
DALYKO KURSO TIKSLAS				
Susipažinti su dantų, žandikaulių ir veido srities traumų klasifikacijomis, epidemiologija, diagnostikos, skubios pagalbos bei gydymo principais.				
PAGRINDINĖS DALYKO TEMOS				
1. Dantų traumų klasifikacija ir epidemiologija. Bendrieji dantų traumų diagnostikos ir gydymo planavimo principai. 2. Apeksogenezė ir apeksifikacija. Indikacijos, kontraindikacijos, atlikimo technikos ir metodikos. Naujas požiūris į apeksogenezės galimybę dantyse su nekrozine pulpa. 3. Regeneracinės procedūros gydant dantų trauminius pažeidimus. Revaskuliarizacijos procesas. Kamieninių ląstelių naudojimas pulpos regeneracijos procesuose. 4. Danties kietųjų audinių pažeidimai, jų tipai, diagnostikos bei gydymo principai. Vainiko lūžiai: klinikiniai ir rentgenologiniai požymiai. Tiesioginis pulpos padengimas ir pulpotomija: indikacijos, kontraindikacijos, atlikimo technikos ir metodikos. Vainiko-šaknies lūžiai: klinikiniai ir radiologiniai požymiai, gydymo metodai (fragmento pašalinimas, lūžio srities atidengimas, viršūninio fragmento ortodontinė ir chirurginė ekstruzija). Dantų šaknų lūžiai, jų klinikiniai ir radiologiniai požymiai. Šaknų lūžių gijimo tipai. Gydymo principai ir pagrindiniai metodai. Danties kietųjų audinių pažeidimų stebėjimas, komplikacijos ir prognozė. Medžiagų, naudojamų				

pulpos padengimo procedūros metu cheminės savybės bei klinikinio naudojimo aspektai.

5. Apydančio audinių trauminiai pažeidimai. Danties sumušimas ir panirimas: klinikiniai ir rentgenologiniai požymiai, diferencinė diagnostika, gydymo principai ir naudojami metodai. Danties šoninis išnirimas: klinikiniai ir rentgenologiniai požymiai, diferencinė diagnostika. Dantų reponavimo ir gydymo principai, pagrindiniai metodai. Danties dalinis išnirimas (ekstruzija) ir įmušimas (intruzija): klinikiniai ir rentgenologiniai požymiai, diferencinė diagnostika. Dantų reponavimo, gydymo principai ir pagrindiniai metodai. Danties visiškas išnirimas (avulsija): klinikiniai ir rentgenologiniai požymiai. Pirmoji pagalba visiško danties išnirimo atveju. Danties replantacijos principai ir pagrindiniai metodai. Replantuotų dantų gydymo principai ir pagrindiniai metodai. Dantų išnirimų stebėjimas, komplikacijos ir prognozė.
6. Dantų trauminių pažeidimų atokiosios komplikacijos. Rezorbcijos, jų etiopatogenezę, diagnostikos ir gydymo ypatumai.
7. Minkštųjų veido audinių sužalojimų etiologija; atskirų veido ir burnos sričių ir organų sužalojimų klinika; žaizdų ypatumai; pirmoji pagalba žaizdų atveju; pirminis chirurginis žaizdų sutvarkymas, jo etapai; stabligės ir kitų infekcijų profilaktika; antrinės siūlės; supūliavusių žaizdų gydymas; antibiotikoterapija; minkštųjų veido audinių sužalojimų komplikacijos, komplikacijų profilaktika, pasekmės, reabilitacija. Žaizdos gijimo procesas ir jį įtakojojantys veiksniai; žaizdos gijimo fazės, rando formavimasis; chirurginiai siūlai ir jų pasirinkimas, chirurginių siūlių rūšys, taisyklinga siūlės atlikimo technika veido srityje; siūlių pašalinimo terminai ir juos įtakojojantys veiksniai
8. Apatinio žandikaulio išnirimų ir lūžių etiologija ir klinika; pirmoji pagalba apatinio žandikaulio traumų atvejais, apatinio žandikaulio traumų gydymas, pasekmės, reabilitacija; indikacijos konservatyviam ir operaciniam gydymui, įvairių gydymo metodų privalumai bei trūkumai, operacijų metodikos. Vidurinio veido trečdžio kaulų (viršutinio žandikaulio, skruostakaulių, akiduobės, nazoetmoidalinio komplekso) lūžių etiologija, klinika, pirmoji pagalba; vidurinėsios veido dalies kaulų lūžimų gydymas, pasekmės, reabilitacija; indikacijos konservatyviam ir operaciniam gydymui; įvairių gydymo metodų privalumai bei trūkumai; imobilizacijos laikas, operacijų metodikos.
9. Kombinuotos veido traumos: etiologija, klinika, pirmoji pagalba jų atvejais; kombinuotų veido traumų gydymas, pasekmės, reabilitacija; indikacijos konservatyviam ir operaciniam gydymui, įvairių gydymo metodų privalumai bei trūkumai. Anafilaksinio šoko klinika ir gydymas; trauminiai nervų ir stambiųjų kraujagyslių pažeidimai; veido traumų komplikacijos bei jų prevencija.
10. Vaikų minkštųjų audinių, veido kaulų ir dantų traumos: sužalojimų ypatybės vaikų amžiuje; žaizdų bei kaulų lūžių gydymo ir gijimo ypatumai vaikų amžiuje; pirmoji pagalba vaikų veido kaulų lūžių atvejais; indikacijos konservatyviam ir operaciniam gydymui; operacijų ypatumai vaikų amžiuje.

SVARBIAUSIA REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

1. Krastl G, Weiger R, Filippi A, Van Waes H, Ebeleseder K, Ree M, Connert T, Widbiller M, Tjaderhane L, Dummer PMH, Galler K. Endodontic management of traumatized permanent teeth: a comprehensive review. International Endodontic Journal, 54, 1221–1245, 2021.

2. Andreasen JO, Andreasen FM, Andersson L, eds. Textbook and Colour Atlas of Traumatic Injuries to the Teeth, 5th edn. Copenhagen: Blackwell-Munksgaard, 2014.
3. Cohen S, Hargreaves KM, eds. Pathways of the pulp, 12th ed. St. Louis: Mosby, 2021. (Clinicalkey duomenų bazė).
4. Luciana Batista Luz ir kt..The Impact of Cone-beam Computed Tomography on Diagnostic Thinking, Treatment Option, and Confidence in Dental Trauma Cases: A Before and After Study JOE, Volume 48, Number 3, March 2022
5. Markus Haapasalo ir kt..Clinical use of bioceramic materials Endodontic Topics 2015, 32, 97–117.
6. Leif K. Bakland & Jens Ove Andreasen Biological considerations in the management of traumatic dental injuries. *Endodontic Topics* 2014, 30, 44–50.
7. Steffano Petti, Ulf Glendor, LarsAndersson.World traumatic dental injury prevalence and incidence, a meta-analysis—Onebillionlivingpeoplehavehad-traumatic dental injuries. *Dental Traumatology*. 2018;34:71–86.
8. S. Patel, F. Foschi, F. Mannocci & K. Pate External cervical resorption: a three-dimensional classification International Endodontic Journal, 51, 206–214, 2018.
9. Maxillofacial Trauma: A Clinical Guide Akhilesh Kumar Singh (Ed.), Naresh Kumar Sharma (Ed.) Springer; 1st ed. 2021 edition (May 3, 2021), 481 p.
10. Atlas of Operative Maxillofacial Trauma Surgery: Primary Repair of Facial Injuries 2014th Edition. By Michael Perry (Ed.), Simon Holmes (Ed.), 842 p.
11. Maxillofacial Trauma and Esthetic Facial Reconstruction 2nd Edition by P.Ward Booth, B, Eppeley, R. Schmelzeisen,Saunders; 2nd edition (2011), 640 p.
12. Oral and Maxillofacial Trauma, 4e 4th Edition. Raymond J. Fonseca, H. Dexter Barber, M.P. Powers, D.E. Frost. Elsevier, 2013, 912 p.
13. Management of Complications in Oral and Maxillofacial Surgery / Edition 1. M. Miloro, A. Kolokythas. Wiley, 2012, 866 p.

KONSULTUOJANTYS DĖSTYTOJAI

1. Dalyką koordinuojantis dėstytojas Vytautė Pečiulienė (profesorė, dr.)

2. Linas Zaleckas (doc., dr.).

3. Saulius Drukteinis (doc., dr.).

4. Vilma Brukienė (prof., dr.).

5. Kerstin Galler (prof., dr.)

PATVIRTINTA:

Vilniaus universiteto Medicinos ir sveikatos mokslų Doktorantūros mokyklos Tarybos posėdyje: 2024 m. spalio 15 d.

Tarybos pirmininkė: prof. Janina Tutkuvienė